

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
Session de 1930-1931		N° 19	Zittingsjaar 1930-1931
SÉANCE du 3 Décembre 1930		VERGADERING van 3 December 1930	

PROJET DE LOI

assurant aux sauveteurs volontaires une pension de retraite par limite d'âge et la réparation des dommages résultant des accidents du travail.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MADAME, MESSIEURS.

L'Administration de la Marine a procédé à la réorganisation complète du service de sauvetage maritime; de nombreuses améliorations y ont été apportées, un point cependant n'a pas jusqu'à présent reçu de solution satisfaisante: celui des difficultés rencontrées dans le recrutement des sauveteurs.

Jusqu'en 1913, les sauveteurs ont généralement été pourvus d'une nomination ministérielle avec traitement fixe plus des indemnités au prorata des vacations fournies; cette nomination leur conférait tous les avantages dont bénéficie le fonctionnaire de l'Etat: congés de maladie payés, pension par limite d'âge (65 ans) ou par suite d'infirmité ou d'accident survenu au cours de l'exécution du service. Or, à 55 ans, les sauveteurs ne possèdent généralement plus les aptitudes physiques nécessaires pour exercer leurs fonctions même lorsqu'ils ne sont atteints d'aucune infirmité. Comme l'Administration se trouvait dans l'impossibilité de les faire admettre prématurément à la retraite, elle a décidé, en 1913, de ne plus recruter que des sauveteurs volontaires, c'est-à-dire des sauveteurs à qui elle n'accorde pas de nomination ministérielle, de manière à pouvoir les licencier d'office dès qu'ils ne réunissent plus les conditions physiques requises. Les sauveteurs recrutés sous ce régime ne bénéficient d'aucun des avantages attachés à la position de fonctionnaire; ils ne reçoivent que des indemnités par vacation; ce système réduit les charges de l'Etat au strict minimum, mais présente l'inconvénient de laisser sans solution la question très importante de la réparation des dommages résultant des accidents survenus au cours et par le fait du service de sauvetage. La loi du 24 décembre 1903

WETSONTWERP

bondende teekening, ten bate van de vrijwillige redders, van een pensioen wegens bereiking van den leeftijdsgrens en van het recht op vergoeding van de schade voortspuitende uit arbeidsongevallen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEERROEF, MIJNE HEEREN.

Het Beheer van het Zeewezen heeft de volledige herinrichting van den reddingsdienst aan de kust ter hand genomen; talrijke verbeteringen werden er in aangebracht; op één punt werd nochtans tot nog toe geen bevredigende oplossing gegeven, namelijk, ten opzichte van de moeilijkheden, waarmede het aanwerven van redders gepaard gaat.

Tot in 1913, werden de redders doorgaans bij ministerieel besluit benoemd en genoten zij een vaste wedde, verhoogd met vergoedingen naar verhouding van hun dienstverrichtingen; door die benoeming bekwamen zij al de aan den Staatsambtenaar toegekende voordeelen: betaald verlof bij ziekte, pensioen bij het bereiken van den leeftijdsgrens (65 jaar) of ingevolge gebrekkelijkheid of een bij de uitvoering van den dienst overkomen ongeval. Het is echter een feit dat de redders, ook wanneer zij aan geen enkel gebrek onderhevig zijn, over het algemeen op 55 jarigen leeftijd lichamelijk niet meer geschikt zijn voor het verrichten van hun dienst. Wegens de onmogelijkheid hun voor dien tijd een pensioen te verleen, besloot het Beheer, in 1913, nog alleen vrijwillige redders aan te werven, wil zeggen, redders die geen ministerieele benoeming bekomen, zoodat zij ambtshalve kunnen ontslagen worden, zoodra zij niet meer aan de gestelde fysieke vereischten voldoen. De in die voorwaarden aangeworven redders genieten geen enkel van de voordeelen welke aan de betrekking van ambtenaar verbonden zijn; zij ontvangen slechts vergoedingen per dienstverrichting; dit stelsel beperkt de lasten van den Staat tot het strikt minimum, doch biedt het bezwaar geen oplossing te brengen in de zeer belangrijke kwestie van de vergoeding der schade voortspui-

n'est pas applicable aux sauveteurs et aucune disposition administrative ne règle la question.

Cette situation a eu pour résultat de provoquer une crise dans le recrutement des sauveteurs au point d'empêcher, pour certaines stations, la constitution d'une équipe complète et d'obliger l'Administration de la Marine à recruter des sauveteurs très avancés en âge. Plusieurs mesures d'ordre administratif ont déjà été prises en vue de remédier à cette situation, mais la plus efficace consisterait à assurer aux intéressés une pension de retraite par l'âge et la réparation des dommages résultant des accidents qui leur surviendraient dans l'exercice ou par le fait de l'exercice de leurs fonctions.

Tel est le but de la loi que nous avons l'honneur de soumettre à vos délibérations.

L'âge extrême de licenciement, fixé à 55 ans, a été porté à 60 ans pour les patrons, ceux-ci devant posséder, outre les qualités de chef, une grande expérience des choses de la mer et ne devant pas déployer autant de force physique que leurs subordonnés.

L'article 2 place, au point de vue de la pension par limite d'âge, le sauveteur volontaire sur le même pied que le sauveteur pourvu d'une nomination ministérielle.

Les fonctions de sauveteur sont intermittentes; elles ne peuvent constituer la profession principale des titulaires qui se recrutent principalement parmi les pêcheurs et les manoeuvres. Comme tels, ils sont assujettis à la loi du 10 décembre 1924 relative à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré. Or, l'article 1er de cette loi porte que les personnes occupées pour le compte de l'Etat et qui ont droit à une pension de retraite en vertu des règlements qui les régissent sans qu'elles aient à fournir aucune contribution pour la constituer, ne sont pas soumises à la loi précitée. Il est évident que le législateur n'a pas voulu soustraire du bénéfice de ces dispositions les personnes qui, comme les sauveteurs, ne sont occupées que pendant quelques journées par mois pour le compte de l'Etat. L'article 3 a pour but d'éviter toute équivoque à ce sujet.

La profession de sauveteur a, tout comme celle de marin ou de pêcheur, ses dangers spécifiques qui proviennent aussi des luttes qu'ils ont à livrer contre les forces de la nature. Il est juste, dans ces conditions, que les risques naturels du service de sauvetage soient également compris dans la notion du risque professionnel du sauveteur.

La loi prévoit en outre la réparation du dommage résultant de maladies accidentelles des sauveteurs; il

tende uit in en door den reddingdienst overkomen ongevallen. De wet van 24 December 1903 vindt geen toepassing ten aanzien van de redders en geen enkele administratieve bepaling regelt deze aangelegenheid.

Die toestand is de oorzaak geweest van groote moeilijkheden bij het aanwerven van redders, bij zooverre dat voor sommige posten geen volledige ploeg kon samengesteld worden en het Beheer van het Zeewezen verplicht is geweest redders van zeer gevorderden leeftijd aan te nemen. Reeds werden verschillende maatregelen van administratieve aard getroffen om in dien toestand te voorzien, doch het meest doeltreffende middel zou zijn het toekennen aan de belanghebbenden van een pensioen bij het bereiken van den leeftijdsgrens, benevens het recht op vergoeding van de schade voortspruitende uit ongevallen, welke hun mochten overkomen in en door de uitoefening van hun dienst.

Dit is het doel van de wet, welke wij de eer hebben U ter bespreking voor te leggen.

De op 55 jaar gestelde nusterle leeftijd van afdanking werd voor de schippers gebracht op 60 jaar, omdat zij, buiten de hoedanigheden van een chef, een groote ervaring van de zee moeten hebben en niet zooveel lichaamskracht moeten ontwikkelen als hun ondergeschikten.

Artikel 2 stelt den vrijwilligen redder, ten aanzien van het pensioen wegens bereiking van den leeftijdsgrens op denzelfden voet als de redder met ministerieele benoeming.

De redders werken slechts bij tussenkomst; de werkzaamheden bij den reddingdienst kunnen niet de hoofdbezigheid zijn van belanghebbenden, die hoofdzakelijk onder de visschers en de arbeiders worden aangeworven. Als dusdanig zijn zij onderworpen aan de wet van 10 December 1924 betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegen dood. Welnu, artikel 1 van die wet behelst dat de ten laste van het Rijk werkzame personen die, krachtens de op hen toepasselijke reglementen, recht hebben op een onderdomsrente, zonder dat zij tot vestiging daarvan eenige bijdrage moeten storten, niet aan voormelde wet onderworpen zijn. Klaarblijkelijk heeft de wetgever het voordeel van die bepalingen niet willen onttrekken aan de personen die, zooals de redders, slechts enkele dagen per maand voor rekening van den Staat werkzaam zijn. Artikel 3 heeft ten doel alle misverstand dienaangaande te voorkomen.

Evenals het beroep van zeeman of van visscher heeft het beroep van redder zijn eigen gevaren, die ook voortvloeien uit den strijd, dien belanghebbenden hebben aan te binden met de krachten der natuur. In die omstandigheden is het billijk het met den reddingdienst verbonden natuurlijk risico insgelijks op te nemen in het begrip beroepsrisico van den redder.

De wet voorziet bovendien de vergoeding van de schade voortspruitende uit aan ongevallen te wijten

n'y a là aucune innovation, ce régime étant déjà appliqué aux agents de l'Etat (loi du 21 juillet 1844), et aux marins et pêcheurs (loi du 30 décembre 1929).

Le Ministre des Transports,

M. LIPPENS.

PROJET DE LOI

ALBERT, ROI DES BELGES,
A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Transports,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Transports présentera, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

CHAPITRE PREMIER

Pension par limite d'âge.

ARTICLE PREMIER.

Les personnes recrutées par l'Administration de la Marine, en qualité de sauveteurs volontaires, pour assurer le sauvetage maritime le long du littoral belge sont licenciées d'office à la fin du mois où elles comptent :

60 ans d'âge pour les sauveteurs volontaires exerçant les fonctions de patron;

55 ans d'âge pour les autres sauveteurs volontaires.

ART. 2.

A partir de la date de leur licenciement par limite d'âge, les sauveteurs volontaires recevront, à charge du Trésor public, une pension dont le montant sera égal à celui de la pension qui leur aurait été servie à l'âge de 55 ans ou de 60 ans suivant le cas, par application de la loi du 21 juillet 1844 et les lois subséquentes sur les pensions civiles, s'ils avaient été pourvus d'une nomination ministérielle, compte tenu des services rendus uniquement en leur qualité de sauveteur à partir de l'âge 19 ans et abstraction faite, en ce qui concerne les sauveteurs volontaires en fonctions au moment de la promulgation de la présente loi, du minimum de dix années de service prévu à l'article 3 de la loi du 21 juillet 1844 précitée.

La pension accordée en vertu des dispositions qui précèdent aux sauveteurs volontaires faisant partie, à un autre titre, du personnel de l'Etat, peut être cumulée avec un traitement ou une pension de retraite à charge du Trésor public.

ziekten van de redders; hierin ligt geen nieuwigheid, vermits dergelijk stelsel reeds toegepast wordt ten aanzien van de Staatsbedienden (wet van 21 Juli 1844), en van de zeelieden en visschers (wet van 30 December 1929).

De Minister van Verkeerswezen,

M. LIPPENS.

WETSONTWERP

ALBERT, KONING DER BELGEN,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op voorstel van Onzen Minister van Verkeerswezen,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Onze Minister van Verkeerswezen zal, in Onzen naam, bij de Wetgevende Kamers, het ontwerp van wet indienen, waarvan de inhoud volgt :

HOOFDSTUK EÉN

Pensioen wegens bereiking van de leeftijdsgrens.

EERSTE ARTIKEL.

De vrijwillige redders, door het Beheer van het Zeewezen aangeworven ten behoeve van den reddingsdienst op de Belgische kust, worden van aanbidswege ontslagen op het einde van de maand waarin zij den leeftijd bereiken van :

60 jaar, voor de vrijwillige redders, die als schipper dienst doen;

55 jaar, voor de overige vrijwillige redders.

ART. 2.

Te rekenen van den dag waarop de vrijwillige redders wegens het bereiken van de leeftijdsgrens ontslagen worden, ontvangen zij ten laste van de Openbare Schatkist een pensioen, waarvan het bedrag gelijk zal zijn aan dat van het pensioen dat hun, waren zij bij ministerieel besluit genoemd geworden, op den leeftijd van 55 of van 60 jaar, volgens het geval, bij toepassing van de wet van 21 Juli 1844 en van de latere wetten op de burgerlijke pensioenen zou toegekend geweest zijn, rekening gehouden met de enkel in hun hoedanigheid als redder met ingang van den leeftijd 19 jaar bewezen diensten en zonder inachtneming, voor zoover het op het oogeblik van de afkondiging van deze wet in dienst zijnde vrijwillige redders betreft, van het minimum van tien jaar dienst, voorzien bij artikel 3 van voormelde wet van 21 Juli 1844.

Het pensioen dat krachtens vorenstaande bepalingen wordt toegekend aan de vrijwillige redders, die in een andere hoedanigheid tot het Staatspersoneel behooren, mag gelijktijdig met een wedde of een pensioen ten laste van de Openbare Schatkist genoten worden.

ART. 3.

Les dispositions qui précèdent ne suspendent pas l'application aux sauveteurs volontaires, en ce qui concerne les prestations rendues en une autre qualité de la loi du 10 décembre 1924 relative à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré.

CHAPITRE II

Réparation des dommages résultant des accidents du travail survenus aux sauveteurs volontaires.

ART. 4.

Les dommages résultant des accidents survenus aux sauveteurs volontaires dans le cours et par le fait de l'exercice de leur profession de sauveteur sont réparés à charge de l'État comme si ces accidents étaient survenus dans le cours et par le fait de l'exercice de la profession principale pratiquée par les intéressés à l'époque de l'accident.

ART. 5.

Lorsque la réparation des communes résultant d'accidents survenus dans le cours et par le fait de l'exercice de la profession principale des sauveteurs volontaires, n'est régie par aucune disposition légale, il est fait application, pour la réparation des dommages résultant des accidents survenus aux intéressés dans le cours et par le fait de l'exercice de leur profession de sauveteur, de la loi du 24 décembre 1903 et des lois subséquentes sur la répartition des dommages résultant d'accidents du travail survenus aux ouvriers d'industries terrestres ou fluviales.

Dans ce cas, l'indemnité accordée pour une vacation de jour sera considérée comme constituant le salaire quotidien de la victime; le salaire annuel s'obtiendra en multipliant le salaire quotidien par 306.

Le degré d'incapacité servant de base au calcul de la rente légale sera celui déterminé en égard à la profession normale des victimes.

ART. 6.

Les dommages résultant des accidents constituant les risques naturels du service de sauvetage sont assimilés aux dommages dont la réparation est réglée conformément aux dispositions des articles 4 et 5.

Ces articles sont, en outre, applicables aux malades ayant leur cause directe dans un accident dont la réparation est régie par le présent chapitre.

ART. 3.

Vorenstaande bepalingen hebben niet ten gevolge ten aanzien van de vrijwillige redders, voor in een andere hoedanigheid bewezen diensten, de toepassing te schorsen van de wet van 10 December 1924 betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van onderdom en vroegen dood.

HOOFDSTUK II

Vergoeding van de schade voortspruitende uit arbeidsongevallen overgekomen aan vrijwillige redders.

ART. 4.

De schade voortspruitende uit ongevallen aan vrijwillige redders overgekomen tijdens en ten gevolge van de uitoefening van hun beroep als redder, wordt ten laste van den Staat vergoed alsof die ongevallen overgekomen waren tijdens en ten gevolge van de uitoefening van het hoofdberoep van belanghebbenden ten tijde van het ongeval.

ART. 5.

Wanneer de vergoeding van de schade voortspruitende uit ongevallen overgekomen tijdens en ten gevolge van de uitoefening van het hoofdberoep van vrijwillige redders niet geregeld is bij eenige wetsbepaling, worden, voor de vergoeding van de schade voortspruitende uit ongevallen aan belanghebbenden overgekomen tijdens en ten gevolge van de uitoefening van hun beroep als redder, de wet van 24 December 1903 en de latere wetten op de vergoeding van de schade voortspruitende uit arbeidsongevallen, overgekomen aan werklieden van bedrijven te land of te water, toegepast.

In dit geval wordt de voor een dagdienst toegekende vergoeding beschouwd als zijnde het dagloon van den door het ongeval getroffen; het jaarloon wordt bekomen door vermenigvuldiging van het dagloon met 306.

De graad van de onbekwaamheid, op grond waarvan de wettelijke rente berekend wordt, is de graad bepaald ten opzichte van het normaal beroep van de getroffen.

ART. 6.

De schade voortspruitende uit ongevallen, welke behooren bij het natuurlijk risico van den reddingsdienst, wordt gelijkgesteld met de schade, waarvan de vergoeding geregeld wordt overeenkomstig het bepaalde bij artikelen 4 en 5.

Die artikelen zijn bovendien van toepassing in geval van ziekten, waarvan de rechtstreekse oorzaak gelegen is in een ongeval, dat vergoed wordt overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk.

ART. 7.

Les dispositions des articles 2 et 3 sont applicables, à partir du 1er du mois qui a suivi la date de leur licenciement, aux sauveteurs volontaires licenciés par limite d'âge depuis le 1er janvier 1928.

Les mesures d'application de la présente loi seront réglées par arrêté royal.

Donné à Bruxelles, le 26 novembre 1930.

ART. 7.

De bepalingen van artikelen 2 en 3 zijn op de sedert 1 Januari 1928 wegens bereiking van de leeftijdsgrens ontslagen vrijwillige redders toepasselijk met ingang van den 1^{en} der maand na den datum waarop belanghebbenden ontslagen werden.

De maatregelen tot toepassing van deze wet worden voorzien bij Koninklijk besluit.

Gegeven te Brussel, den 26^{en} November 1930.

ALBERT

PAR LE ROI :

Le Ministre des Transports,

VAN 'S KONINGS WEGE :

De Minister van Verkeerswezen,

M. LIPPENS.